

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ 38/2016

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 03 Μαρτίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαέξι (2016) ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00 π.μ. και επί της οδού Λ.Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Πρόεδρος:	Δημήτριος Ράικος
2. Αντιπρόεδρος:	Χριστίνα Μπουσουλέγκα
Μέλη:	Ευάγγελος Καραμανλής
Ιωάννα Κουλούρη
Δημήτριος Σταθακόπουλος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Ευαγγελία Κασάπη

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων Χριστίνα Καξίρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών, στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, για την σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των κτηρίων της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών, για χρονικό διάστημα 5 μηνών, συνολικού προϋπολογισμού 57.588,07 € πλέον ΦΠΑ, (70.833,33 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).

Με το υπ' αρ. πρωτ. 194/22.01.2016 αίτημα της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών (Α.Σ.Κ.Τ.) προς την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (εφεξής Αρχή) που παρελήφθη στις 11.01.2016 (αρ. πρωτ. εισερχ. 349), όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. 460/15.02.2016 (αρ. πρωτ. εισερχ. 777), η Α.Σ.Κ.Τ. αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των κτηρίων της Σχολής για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 57.588,07€ πλέον ΦΠΑ 23%.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών υπέγραψε την με αριθμ. πρωτ. 4770/18.12.2013 σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων της Σχολής διάρκειας ενός έτους, ήτοι από την 01.01.2014 έως και 31.12.2014, συνολικού προϋπολογισμού 169.998,24€, κατόπιν διενέργειας διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού (υπ' αριθμ. 2477/01.07.2013 διακήρυξη ΑΔΑ: ΒΛ4346Ψ8ΝΖ-3ΧΕ).

2. Εν συνεχεία η Α.Σ.Κ.Τ. αιτήθηκε και έλαβε από το Υπουργείο Παιδείας την με αριθμ. πρωτ. 53652/Δ12/07.04.2014 έγκριση ανάληψης υποχρέωσης για τα οικονομικά έτη 2015, 2016 και 2017 στον ΚΑΕ 0845, 170.000€ για κάθε έτος, ήτοι συνολικά 510.000€. Με βάση την ως άνω έγκριση, η Σύγκλητος με την από 23.06.2014 (ΑΔΑ: 70ΙΟ46Ψ8ΝΖ-ΡΤ3) απόφασή της αποφάσισε τη διενέργεια διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου παροχής υπηρεσιών καθαριότητας.

Εν συνεχεία, την 23.07.2014 προκηρύχθηκε διεθνής διαγωνισμός με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή (υπ' αριθμ. 2/2014, ΑΔΑΜ 14PROC002205657 Διακήρυξη) για την ανάδειξη αναδόχου καθαρισμού των κτιριακών εγκαταστάσεων της Σχολής για τα έτη 2015, 2016 και 2017. Σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης η σύμβαση που επρόκειτο να υπογραφεί θα είχε τριετή διάρκεια. Ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού είχε ορισθεί η 23.09.2014. Κατά την ως άνω ημερομηνία, με βάση το από 25.09.2014 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, διαπιστώθηκε η υποβολή μίας (1) προσφοράς. Η Επιτροπή *“έχοντας υπόψη τις διατάξεις του Π.Δ. 118/2007, κηρύσσει άγονη τη διαδικασία, δεν προβαίνει στην αποσφράγιση του μοναδικού φακέλου προσφοράς και εισηγείται στη Σύγκλητο της επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού”*.

Ακολούθως η Σύγκλητος της Σχολής, κατά τη συνεδρίαση της 02.10.2014, ενέκρινε το ως άνω Πρακτικό, έκανε δεκτή την εισήγηση της Επιτροπής και αποφάσισε *“την επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού με σφραγισμένες προσφορές και κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή για την ανάδειξη παρόχου καθαριότητας των κτηρίων της Α.Σ.Κ.Τ. από 01.01.2015 μέχρι 31.12.2017”*

3. Επιπλέον η Σύγκλητος της Σχολής με την από 09.01.2015 (ΑΔΑ : 7ΖΠΖ46Ψ8ΝΖ-4ΡΦ) απόφασή της αποφάσισε αφενός την παράταση της υπογραφείσας κατά τα ανωτέρω υπό 1 σύμβασης για το μήνα Ιανουάριο 2015 με την ήδη ανάδοχο της αρχικής σύμβασης και αφετέρου *“την πραγματοποίηση διαπραγματεύσεων με τρεις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού για χρονικό διάστημα πέντε μηνών (από 01.02.2015 έως 30.06.2015) ώστε να ολοκληρωθεί ο Επαναληπτικός διαγωνισμός για την καθαριότητα με ηλεκτρονικές διαδικασίες που θα αφορά στο χρονικό διάστημα από 01.07.2015 έως και 31.12.2017...”* ενώ με την από 27.01.2015 απόφασή της (ΑΔΑ: 78ΤΖ46Ψ8ΝΖ-ΥΤ5) ενέκρινε τη σύναψη σύμβασης μετά από διαπραγμάτευση για πέντε μήνες, από 01.02.2015 έως 30.06.2015. Σε εφαρμογή της ως άνω απόφασης υπεγράφη η υπ' αριθμ. 299/29.01.2015 σύμβαση για το ως άνω χρονικό διάστημα, προϋπολογισμού 43.992,50€, πλέον ΦΠΑ 23%, διάρκειας πέντε μηνών από 01.02.2015 έως 30.06.2015. Με τις από 25.06.2015 και 17.12.2015 αποφάσεις της η Σύγκλητος αποφάσισε την παράταση της υπογραφείσας σύμβασης καθαριότητας μέχρι την ολοκλήρωση του ηλεκτρονικού διαγωνισμού για δύο μήνες και συγκεκριμένα για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2016.

4. Στις 09.03.2015 εξεδόθη η 1/2015 με αριθμ. 810/09.03.2015 (ΑΔΑΜ: 15PROC002625676 2015-03-09) Διακήρυξη ηλεκτρονικού διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή

για την «*Ανάδειξη αναδόχου που θα αναλάβει τον καθαρισμό των κτιριακών εγκαταστάσεων της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών στην Αθήνα, με χρονική διάρκεια από 01.07.2015 έως 31.12.2017 (30 Μήνες) συνολικού προϋπολογισμού 425.000,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 23%*», ήτοι 345.528,45 χωρίς ΦΠΑ. Στην εν λόγω διακήρυξη αναφερόταν πως ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί ηλεκτρονικά στη Διαδικτυακή Πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 24.04.2015.

5. Κατά την 30.04.2015 (ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών) διαπιστώθηκε, με βάση το υπ' αριθμ. 1/30.04.2015 Πρακτικό της Επιτροπής, ότι κατατέθηκαν προσφορές από 11 εταιρείες και κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής αποκλείστηκε μία εξ αυτών. Την 15.05.2015 με σχετική απόφασή της η Σύγκλητος ενέκρινε το υπ' αριθμ 1 Πρακτικό και όρισε ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών την 29.05.2015. Κατά της ως άνω απόφασης ασκήθηκε από μία εκ των συμμετεχουσών εταιρειών προδικαστική προσφυγή στις 25.05.2015 κατά τεσσάρων άλλων διαγωνιζομένων. Η προσφυγή απορρίφθηκε στο σύνολό της (από 27.05.2015 και 03.06.2015 Πρακτικά της Επιτροπής Ενστάσεων) με τις από 28.05.2015 και 11.06.2015 αποφάσεις της Συγκλήτου της Σχολής.

Κατά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών των 10 συμμετεχόντων στις 17.06.2015 ζητήθηκε, όπως προκύπτει από το οικείο Πρακτικό, από όλους τους συμμετέχοντες ανάλυση του μηνιαίου εργατικού κόστους της προσφοράς τους, καθώς επίσης στις πρώτες στην κατάταξη εταιρείες ζητήθηκαν διευκρινήσεις για το μηδενικό ή υπερβολικά χαμηλό διοικητικό κόστος και το εργολαβικό κέρδος τους. Μετά την παροχή διευκρινήσεων η Επιτροπή Αξιολόγησης συνέταξε το από 30.06.2015 Πρακτικό της *“περί ελέγχου των οικονομικών προσφορών”* με βάση το οποίο α) απορρίφθηκαν οι προσφορές πέντε (5) εταιρειών *“λόγω έλλειψης της ένορκης βεβαίωσης περί μη επιβολής πράξης επιβολής προστίμου για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας στην υποβληθείσα προσφορά τους”*, β) απερρίφθη η προσφορά μίας (1) εταιρείας *“λόγω μη ανταπόκρισης στις ζητούμενες από την Επιτροπή διευκρινήσεις”* γ) απερρίφθη η προσφορά μιας εταιρείας λόγω μη αιτιολόγησης του μηδενικού διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους και δ) κατετάγησαν οι εναπομείνουσες τρεις συμμετέχουσες σε πίνακα, με βάση τη χαμηλότερη τιμή, και πρότεινε την κατακύρωση του διαγωνισμού στην μειοδότη εταιρεία. Το ως άνω πρακτικό εγκρίθηκε με την από 15.07.2015 (ΑΔΑ: 7Ε5546Ψ8ΝΖ-ΛΤΥ) απόφαση της Συγκλήτου.

Κατά της ως άνω απόφασης ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή από εταιρεία που είχε αποκλειστεί για τον κατά τα ως άνω α' λόγο. Η Επιτροπή Ενστάσεων της Α.Σ.Κ.Τ. έκανε δεκτή την προσφυγή με το από 28.07.2015 Πρακτικό της, το οποίο ακολούθως εγκρίθηκε με την από 29.07.2015 απόφαση της Συγκλήτου. Δυνάμει της απόφασης αυτής ζητήθηκε από τις εταιρείες που είχαν αποκλειστεί, λόγω έλλειψης της ένορκης βεβαίωσης περί μη επιβολής πράξης επιβολής προστίμου για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας στην υποβληθείσα προσφορά τους, να την υποβάλλουν στο σύστημα εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών. Κατόπιν τούτου, η Επιτροπή Αξιολόγησης πρόεβη σε επανέλεγχο των οικονομικών προσφορών των δέκα (10) εταιρειών που είχαν περάσει το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών (από 27.08.2015 Πρακτικό), κατά τον οποίο αποκλείστηκαν συνολικά έξι (6) εταιρείες και κατατάχθηκαν τελικώς τέσσερις (4).

Το ως άνω πρακτικό επανελέγχου των οικονομικών προσφορών εγκρίθηκε με την από 11.09.2015 απόφαση της Συγκλήτου, κατά της οποίας ασκήθηκε στις 25.9.2015 προδικαστική προσφυγή από την εταιρεία «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS A.E.» σχετικώς με τον αποκλεισμό της. Η προσφυγή της εταιρείας απορρίφθηκε με το Πρακτικό της Επιτροπής Ενστάσεων της 30.09.2015, το δε Πρακτικό εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο της Α.Σ.Κ.Τ. την 02.10.2015.

6. Ακολούθως ζητήθηκε από τη μειοδότη εταιρεία να υποβάλλει ηλεκτρονικά τα οριζόμενα στο Κεφ. Α αρθ. 6 της Διακήρυξης «Δικαιολογητικά Κατακύρωσης» και η Επιτροπή αξιολόγησης κατά τον γενόμενο την 04.11.2015 έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης της μειοδότης εταιρείας, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 4 Πρακτικό της, διαπίστωσε ότι *“ήταν πλήρη και σύμφωνα με τα ζητούμενα στη Διακήρυξη”*. Ωστόσο, από το ίδιο πρακτικό προκύπτει ότι τέθηκε υπόψη της Επιτροπής υπόμνημα, από την 2η στην κατάταξη εταιρεία, με αιτιάσεις περί ελλιπούς υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης λαμβάνοντας υπόψη το κατατεθέν υπόμνημα ζήτησε διευκρινήσεις σχετικά με την ισχύουσα σύνθεση του Διοικητικού της Συμβουλίου και τον ορισμό νόμιμου εκπροσώπου της. Η μειοδότη εταιρεία ανταποκρίθηκε υποβάλλοντας στο σύστημα και έντυπα συμπληρωματικά τα ζητούμενα στοιχεία, όπως αναλυτικά περιγράφονται στο πρακτικό Νο 4 της Επιτροπής. Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή Αξιολόγησης, κατά την 19.11.2015 συνεδρίασή της, έκανε αποδεκτό το φάκελο των συμπληρωματικών στοιχείων που κατέθεσε η προς κατακύρωση εταιρεία και εισηγήθηκε ομόφωνα την οριστική κατακύρωση του διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στην εν λόγω εταιρεία. Το ως άνω Πρακτικό εγκρίθηκε με την από 04.12.2015 (ΑΔΑ: ΨΤΣΓ46Ψ8ΝΖ-ΒΘΖ) Απόφαση της Συγκλήτου και περαιτέρω αποφασίστηκε η οριστική κατακύρωση του διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων της Α.Σ.Κ.Τ για χρονικό διάστημα από την υπογραφή της σύμβασης μέχρι 31.12.2017 στην μειοδότη εταιρεία.

7. Η απόφαση κοινοποιήθηκε μέσω του ΕΣΗΔΗΣ στις διαγωνιζόμενες εταιρείες την 07.12.2015 και ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή κατά της ανωτέρω απόφασης με αίτημα να αποκλειστεί η προσφορά της προς κατακύρωση εταιρείας, να αναδειχθεί η ίδια μειοδότη και να προσκληθεί προς υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης. Η προδικαστική προσφυγή της εταιρείας απορρίφθηκε σιωπηρά από την Α.Σ.Κ.Τ. με την παρέλευση της δεκαπενθήμερης προθεσμίας και η προσφεύγουσα εν συνεχεία, εντός δεκαήμερου, κατέθεσε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, της οποίας η ημερομηνία εκδίκασης ορίσθηκε αρχικά στις 05.02.2016 και μετ' αναβολή στις 04.03.2016, λόγω της αποχής των δικηγόρων.

8. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο υπ' αρ. πρωτ. 777/16.02.2016 έγγραφο της Α.Σ.Κ.Τ. προς την Αρχή, *“η επείγουσα ανάγκη προέκυψε, χωρίς υπαιτιότητα της Α.Σ.Κ.Τ., λόγω της δικαστικής εμπλοκής του εν εξελίξει ηλεκτρονικού διαγωνισμού, που κωλύει την υπογραφή νέας σύμβασης”* ενώ σε άλλο σημείο του εγγράφου αναφέρεται ότι *“σε κάθε περίπτωση η εκδίκαση των ασφαλιστικών μέτρων ενδέχεται να μην οδηγήσει στην οριστική επίλυση της διαφοράς, αφού ο αντιδίκος μπορεί να ασκήσει αίτηση αναστολής ή/ και αίτηση ακύρωσης κατά της απόφασης κατακύρωσης στη μειοδότη εταιρεία, κωλύοντας την υπογραφή της νέας σύμβασης για υπηρεσίες καθαριότητας στην Α.Σ.Κ.Τ.”* Επιπλέον η αναθέτουσα ισχυρίζεται ότι *“από 01.10.2014 γίνεται υποχρεωτική η χρήση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) στη διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών, ενώ η Α.Σ.Κ.Τ. δεν διαθέτει ακόμα την απαραίτητη υποδομή, εγκατάσταση – πιστοποίηση ψηφιακών υπογραφών και χορήγηση κωδικών από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, για τη χρήση του συστήματος. Την ίδια περίοδο, στο τέλος του 2014, γνωστοποιείται στην Α.Σ.Κ.Τ. και ο εγκεκριμένος, από το Υπουργείο Παιδείας, προϋπολογισμός για το 2015, όπου υπάρχει μείωση περίπου 15% στις συνολικές δαπάνες. Με δεδομένο το γεγονός αυτό αποφασίζεται ανάλογη μείωση στις δαπάνες καθαριότητας, με μείωση του αριθμού του ζητούμενου απασχολούμενου προσωπικού”*

9. Από τα στοιχεία που συμπληρωματικά ετέθησαν υπ' όψιν της Αρχής και ειδικότερα από την με αριθμ. πρωτ. 212833/Β2/29.12.2015 Απόφαση του Υπουργού Παιδείας με θέμα *“Έγκριση προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2015 της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών (Α.Σ.Κ.Τ.)”* προκύπτει ότι η συνολική εγγεγραμμένη προϋπολογισθείσα δαπάνη του έτους 2016 για *«Δαπάνες Καθαρισμού γραφείων»*, ανέρχεται στο ποσό των 143.000,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, ήτοι 116.260,00€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Η αντίστοιχη προϋπολογισθείσα δαπάνη για τις εν λόγω υπηρεσίες καθαριότητας, για το έτος 2015, ανήλθε στο ποσό των 115.609,75€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, ενώ τελικά, όπως προκύπτει από την υποβληθείσα κατάσταση πληρωμών, δαπανήθηκε εντός του έτους 2015 το ποσό των 134.427,98€ με ΦΠΑ, ήτοι 109.291,04 χωρίς ΦΠΑ.

10. Κατόπιν των ανωτέρω, η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, με το με υπ' αριθ. πρωτ. 349/22.01.2016, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. 777/16.02.2016 έγγραφο αίτημά της προς την Αρχή, στο οποίο περιλαμβάνεται σχέδιο απόφασης για προσφυγή στη διαπραγμάτευση, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών, συνολικού προϋπολογισμού 57.588,07 € πλέον ΦΠΑ, με τη συμμετοχή των 4 εταιρειών, των οποίων οι οικονομικές προσφορές κρίθηκαν παραδεκτές και κατατάχθηκαν στον διενεργηθέντα διεθνή ηλεκτρονικό διαγωνισμό, με επίκληση των διατάξεων του άρθρου 25 .1. γ του π.δ. 60/2007.

II. Νομικό πλαίσιο

11. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθέτουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]».

12. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/EK...» ορίζει:

“Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

α) 137.000 ευρώ για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός από αυτές που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο ιι) που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...]

β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε ι) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV [...]”

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του αριθ. 2015/2342 Κανονισμού της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2015 για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε στις 135.000 και 209.000 ευρώ, αντιστοίχως.

13. Επίσης, στο άρθρο 8 παρ. 1, 3, 5 και 7 του ίδιου π.δ. ορίζεται ότι : «...1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης [...] 3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να κατατηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος.5. [...] β) Όταν η προμήθεια ομοειδών προϊόντων μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη συνολική αξία αυτών των τμημάτων κατά την εφαρμογή του άρθρου 6 σημεία α) και β). Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος.....7. Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών που έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης:α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου, οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα (12) μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης.β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες.

Η επιλογή της μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης δεν επιτρέπεται να γίνεται προς το σκοπό αποφυγής της εφαρμογής του παρόντος.»

14. Επίσης στο ίδιο π.δ. και ειδικότερα στο άρθρο 25 με τίτλο “Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/EK)” προβλέπεται ότι «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: [...]γ) στο μέτρο που είναι απολύτως

απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού που αναφέρονται στο άρθρο 24. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη ...”.

15. Τα άρθρα 134 (ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ) και 136 (Υποχρέωση χρήσης ΕΣΗΔΗΣ) του ν. 4281/2014 (ΦΕΚ Α160) ορίζεται ότι: «...134. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου εφαρμόζονται κατά την ανάθεση και εκτέλεση, με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Μέρους Β' του παρόντος από αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς. Μπορεί επίσης να εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και στις συμβάσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232), εφόσον τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. [...] 136. 1. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος, από την υποβολή του αιτήματος μέχρι την υπογραφή και την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών, με εκτιμώμενη αξία ίση ή ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ο χρόνος έναρξης υποχρεωτικής εφαρμογής του συνόλου ή μέρους από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου μπορεί να μετατίθεται, σε όλες ή ορισμένες κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων, για όλες ή για ορισμένες αναθέτουσες αρχές και σε όλες τις αποφάσεις ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων ή σε μέρη αυτών...».

Επιπλέον, με την παρ. 3 του άρθρου 201 του ίδιου Νόμου, ορίζεται ότι: «3. Η ισχύς των άρθρων 134 έως 138, αρχίζει ως προς τις προμήθειες και υπηρεσίες, όσον αφορά τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 την 1η Ιουλίου 2014, όσον αφορά τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης την 1η Οκτωβρίου 2014 και όσον αφορά το σύνολο του δημόσιου τομέα την 1η Οκτωβρίου 2015. [...]».

16. Η υπ' αριθμ. Π1/2390 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (ΦΕΚ 2677/Β/2013) καθορίζει τις Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.).

III. Νομική Εκτίμηση

17. Το υπό εξέταση αίτημα της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών, συνολικού προϋπολογισμού 57.588,07 € ευρώ, πλέον Φ.Π.Α, με την έννοια της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 60/2007. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης υπηρεσιών, η οποία συμπίπτει κατά το αντικείμενό της με τη σύμβαση συνολικής αξίας 345.528,45€, πλέον ΦΠΑ, της οποίας επίκειται η σύναψη, μετά την ολοκλήρωση της εκκρεμούς διαγωνιστικής διαδικασίας και η οποία έχει υπαχθεί, λόγω της εκτιμώμενης αξίας της, στο πεδίο εφαρμογής του πδ 60/07 -όπως αναλυτικά περιγράφεται στο ιστορικό της παρούσας- και με βάση τη γενική αρχή ότι τα οριζόμενα στο ΠΔ 60/2007 πρέπει να ερμηνεύονται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην αποφεύγεται η εφαρμογή του, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

18. Κατά πάγια άποψη της νομολογίας, η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περι-

πτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

19. Εξάλλου, το βάρος απόδειξης περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση από τις συνήθεις διαγωνιστικές διαδικασίες φέρει η αναθέτουσα αρχή, η οποία προτίθεται να κάνει χρήση της εξαιρετικής αυτής διαδικασίας .

20. Συναφώς επισημαίνεται ότι η εφαρμογή της παρ. 1 περ. γ του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007 και συγκεκριμένα η εξαίρεση λόγω κατεπείγοντος, εξαρτάται από τη συνδρομή τριών σωρευτικών προϋποθέσεων. Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

ii) την ύπαρξη απροβλέπτου γεγονότος,

iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του απροβλέπτου γεγονότος και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη και τέλος,

v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

21. Ως απρόβλεπτες περιστάσεις πρέπει να νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), οι οποίες καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών στους πληγέντες.

Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχουν υιοθετήσει η Αρχή και το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ) και δέχονται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Α.Α.Δ.Η.Σ.Υ 6, 9, 31, 81, 236, 254, 408, 435/2013 και 30, 31, 48, 66, 92/2014 και πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008).

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις της διάταξης της περ. γ. της παρ.1, του άρθρου 25, του Π.Δ 60/2007, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14.)

22. Εν προκειμένω, η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών αιτείται την προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης, προκειμένου να καλυφθεί η ανάγκη κάλυψης των υπηρεσιών καθαριότητας των κτηρίων της Σχολής για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών, προϋπολογισμού 57.588,07€ ευρώ, πλέον Φ.Π.Α.

23. Ως προς την εξέταση της συνδρομής των προϋποθέσεων της εφαρμοστέας διάταξης, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, ισχύουν τα ακόλουθα:

(α) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης

Κατά τα αναφερόμενα στο σχετικό αίτημα της αναθέτουσας αρχής, η συμβατική διάρκεια της προηγούμενης σύμβασης, που είχε συναφθεί κατόπιν διενέργειας ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας, έληξε ήδη από 31.12.2014, ενώ, στην συνέχεια, η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, για να καλύψει τις ανάγκες της σε υπηρεσίες καθαριότητας, προέβη στη σύναψη πεντάμηνης σύμβασης με προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης με την ανάδοχο της αρχικής σύμβασης, την οποία παρέτεινε μέχρι 29.02.2016.

Παρότι η αιτούσα δεν προβάλλει ισχυρισμούς σχετικά με την κατεπείγουσα ανάγκη ανάθεσης της εν θέματι σύμβασης, από το διδόμενο ιστορικό και την φύση του αντικειμένου του προς εξέταση αιτήματος, δύναται να συναχθεί η αναγκαιότητα παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων της Α.Σ.Κ.Τ., καθόσον η ισχύουσα σύμβαση έχει λήξει μεν στις 31.12.2014, οι δε παρατάσεις αυτής, ανεξαρτήτως της νομιμότητάς τους, έχουν λήξει από τις 29.02.2016.

β) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης η οποία δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέει από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής.

Ο λόγος που προβάλλει η αναθέτουσα αρχή για την θεμελίωση του παρόντος αιτήματός της και την προσφυγή της στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για τη σύναψη της υπό κρίση σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας είναι η άσκηση της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Εφετείου Αθηνών (βλ. σημείο 7 Κεφ. Ι της παρούσης) καθώς, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, η *“δικαστική εμπλοκή κωλύει την υπογραφή της νέας σύμβασης”*.

Ο ανωτέρω επικαλούμενος λόγος, δεν συνιστά από μόνος του απρόβλεπτη περίπτωση, ήτοι εξωγενές, έκτακτο και ασυνήθιστο γεγονός που αντικειμενικά δεν ήταν σε θέση να προβλεφθεί σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής κατά τον προγραμματισμό των σχετικών προμηθειών και δεν συνδέεται αιτιωδώς με τις περιστάσεις που η αναθέτουσα επικαλείται ως επείγουσες, ήτοι το γεγονός ότι δεν έχει ανατεθεί έως τη μέρα της εξέτασης του αιτήματος η σύμβαση για την παροχή των εν θέματι υπηρεσιών.

Η καθυστέρηση ολοκλήρωσης των διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, η οποία οφείλεται σε υποβολή ενστάσεων, προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων από τους συμμετέχοντες δεν δύναται να θεμελιώσει την έννοια του απρόβλεπτου, καθώς, τόσο το δικαίωμα άσκησης αυτών, όσο και οι νόμιμες προθεσμίες αλλά και το ανασταλτικό αποτέλεσμα που προβλέπονται στο ν. 3886/2010 δεν μπορούν να χαρακτηριστούν απρόβλεπτα γεγονότα, αντιθέτως είναι γνωστά εκ των προτέρων στις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες οφείλουν να συνυπολογίζουν το ενδεχόμενο των καθυστερήσεων αυτών προκειμένου να εκκινήσουν εγκαίρως τις σχετικές διαδικασίες. Εξάλλου, κατά τα διδάγματα της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής, αλλά και από την προηγούμενη εμπειρία των αναθετουσών αρχών στη διενέργεια όμοιων διαγωνισμών των παρελθόντων ετών, κρίνεται ότι είναι σε θέση να προβλέψουν, ως συνήθη και πολύ πιθανή, την καθυστέρηση της διαδικασίας. (βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις Αρχής 9, 208/2013 και Αποφάσεις VI Τμ. Ελ. Συν. 58/2005, 91/2007 και 19/2009).

Ως εκ τούτου, καθίσταται σαφές ότι, αφενός η καθυστέρηση του διαγωνισμού λόγω δικαστικής εκκρεμότητας της διαγωνιστικής διαδικασίας δεν μπορεί να θεμελιώσει απρόβλεπτο γεγονός, και αφετέρου η εν λόγω καθυστέρηση συνδέεται με την έλλειψη επιμέλειας της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, την οποία όφειλε και μπορούσε να επιδείξει, και συνεπώς η όποια καθυστέρηση οφείλεται σε λόγους που ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της αναθέτουσας αρχής.

Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει καθυστέρηση κατά την εκκίνηση της διαγωνιστικής διαδικασίας αν και η αναθέτουσα αρχή γνώριζε την ανάγκη της αδιάλειπτης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας. Εν προκειμένω, ενώ η σύμβαση η οποία είχε προκύψει μέσω ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας έληγε στις 31.12.2014, η αναθέτουσα εκκίνησε αρχικά τη διαδικασία στις 23.07.2014, οπότε και προκηρύχθηκε διεθνής διαγωνισμός με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή για την ανάδειξη αναδόχου καθαρισμού των κτιριακών εγκαταστάσεων της Σχολής για τα έτη 2015, 2016 και 2017, ενώ την 02.10.2014, αποφασίστηκε η επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού, καθόσον υπεβλήθη μόνο μια προσφορά,

η οποία δεν αποσφραγίστηκε και, εξ αυτού του λόγου, τελικώς δεν ανακηρύχθηκε ανάδοχος της σύμβασης από τη διαγωνιστική διαδικασία.

Η αναθέτουσα αρχή, με βάση τα αναφερόμενα στο άρθρο. 21, περ. η' του Π.Δ. 118/2007 και τη σχετική νομολογία, έχει μεν την ευχέρεια να προβαίνει στη ματαίωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού και την επαναπροκήρυξή του, εφ' όσον, όμως, συντρέχει νόμιμος λόγος, η δε απόφαση περί ματαίωσης του διαγωνισμού πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η επανάληψη του διαγωνισμού. Νόμιμο λόγο ματαίωσης συνιστά, μεταξύ άλλων, η ανυπαρξία έστω και μιας παραδεκτής προσφοράς. Αντιθέτως, δεν αποτελεί νόμιμο αιτιολογικό έρεισμα της αποφάσεως περί ματαίωσης, το γεγονός ότι υπεβλήθη μόνον μία προσφορά αλλά απαιτείται στην περίπτωση αυτή να αιτιολογηθεί το ασύμφορο της μιας και μοναδικής αυτής προσφοράς [βλ. Αποφάσεις 17/2014 και 153/2015 της Αρχής, ΣτΕ 1803/2008, Ε.Α. 378/2009, 703/2009 (Ασφαλιστικά) 419/2007 Ε.Α.] Επομένως η αναθέτουσα εν προκειμένω με δική της ευθύνη δεν ολοκλήρωσε την ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, καθόσον αποφάσισε τη ματαίωση και επαναπροκήρυξή του διαγωνισμού χωρίς, κατά τα αναφερόμενα, νόμιμο έρεισμα.

Ακολούθως, μετά την ως άνω ματαίωση διαπιστώνεται καθυστέρηση και στην εκκίνηση της νέας διαγωνιστικής διαδικασίας - ανεξαρτήτως της νομιμότητας αυτής, η οποία δεν κρίνεται στο πλαίσιο της παρούσας γνωμοδότησης- καθώς η αναθέτουσα δεν μερίμνησε για την έγκαιρη προκήρυξη της διαγωνιστικής διαδικασίας διότι, ενώ την 02.10.2014 αποφασίστηκε η επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού, αυτός προκηρύχθηκε μόλις την 09.03.2015 (ήτοι 5 μήνες μετά). Οι δε λόγοι που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή για την ως άνω καθυστέρηση, ήτοι η υποχρεωτική έναρξη χρήσης ΕΣΗΔΗΣ από την 01.10.2014 και η μείωση του προϋπολογισμού (βλ. αναλυτικά σημ. 8 Κεφ Ι της παρούσας) δεν δικαιολογούν αυτήν για τους κάτωθι λόγους:

Η εν λόγω διαδικασία ήταν γνωστή και δεδομένη δύναμι της ΥΑ υπ' αριθμ. Π1/2390/16.10.2013 «*Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)*» (ΦΕΚ 2677 Β'/21.10.2013), όπως και η προαναφερόμενη υποχρέωση χρήσης του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. για την ανάθεση συμβάσεων προμηθειών που αφορούσε τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης από 01.10.2014 (αρχικά δύναμι του ν. 4155/2013 -ΦΕΚ 120/29.05.2013- και στη συνέχεια δύναμι του ν. 4281/2014 -ΦΕΚ 160/08.08.2014-), οπότε η αναθέτουσα είχε επαρκή χρόνο για την εγκατάσταση της σχετικής υποδομής, την πιστοποίηση ψηφιακών υπογραφών και τη χορήγηση κωδικών για τη χρήση του συστήματος.

Επιπλέον αναφορικά με τον ισχυρισμό περί "*γνωστοποίησης στην ΑΣΚΤ στο τέλος 2014 του εγκεκριμένου από το Υπουργείου Παιδείας, προϋπολογισμού για το 2015, όπου υπάρχει μείωση περίπου 15% στις συνολικές δαπάνες*" επισημαίνεται ότι αφενός δεν υπεβλήθησαν έγγραφα αποδεικτικά του ως άνω ισχυρισμού αφετέρου, ακόμα και αν ήθελε γίνει δεκτό ότι πράγματι μειώθηκε ο προϋπολογισμός, σε κάθε περίπτωση και πάλι υπήρχε επαρκής χρόνος για τον επανασχεδιασμό του διαγωνισμού ώστε να προκηρυχθεί εγκαίρως και όχι την 09.03.2015.

Καταληκτικά σημειώνεται ότι η Α.Σ.Κ.Τ. γνώριζε εκ των προτέρων τις υφιστάμενες πάγιες ανάγκες της και τις απαιτούμενες από το νόμο διαδικασίες, την ενδεχόμενη άσκηση διοικητικών προσφυγών, ενδίκων μέσων και βοηθημάτων καθώς και τον εκτιμώμενο χρόνο ολοκλήρωσης της ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας, και μπορούσε να προβεί εγκαίρως στον προγραμματισμό και την εκκίνηση της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης.

(γ) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του απροβλέπτου γεγονότος και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 25 παρ. 1 περ. γ', θα πρέπει οι κατεπείγουσες ανάγκες που επικαλείται η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών να οφείλονται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια. Στην κρινόμενη υπόθεση, ωστόσο, σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη υπό στοιχείο (α) του παρόντος Κεφαλαίου, δεν υφίσταται κατεπείγουσα ανάγκη για την παροχή της εν θέματι υπηρεσίας και επομένως

εκλείπει η πλέον βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή της επικαλούμενης διάταξης. Κατά συνέπεια, παρέλκει η εξέταση εν προκειμένω της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ απρόβλεπτης περίπτωσης (αιτίου) και κατεπείγουσας ανάγκης (αιτιατού), καθώς απουσιάζει παντελώς το αίτιο ήτοι η απρόβλεπτη περίπτωση, η οποία να προκαλεί την κατεπείγουσα ανάγκη και να τελεί σε αιτιώδη σύνδεσμο με αυτή κατά την έννοια της ανωτέρω διάταξης.

24. Κατόπιν των ανωτέρω και από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στις προαναφερόμενες διατάξεις, διαπιστώνεται ότι δεν προκύπτει η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 25 παρ. 1, περίπτωση γ' του Π.Δ. 60/2007 για την παροχή σύμφωνης γνώμης για την ζητούμενη προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης.

25. Περαιτέρω, από τη μελέτη του φακέλου της υπόθεσης δεν προέκυψαν άλλα στοιχεία που να αποδεικνύουν και να αιτιολογούν ειδικά και με επαρκή τεκμηρίωση τη συνδρομή περιστάσεων που επιτρέπουν την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007 ή του άρθρου 24 του ίδιου π.δ.,

Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την απόρριψη του αιτήματος της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών και **τη μη παροχή σύμφωνης γνώμης**, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. γ' περ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση, **λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.**

Αθήνα, 3 Μαρτίου 2016

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Ράικος